

Kirjoitti suomalaisen sukutarinan sotavuosilta näihin päiviin

Samu Karvala
samu.karvala@
lehtityyppa.fi

PORVOO | Porvoolainen **Tapio Kulmala** on kirjoittanut kirjan suomalaisen perheen elämästä ja selviytymisestä yli 50 vuoden ajanjaksoilla. *Jokisten evät -ni*-minen teos on seippitelleni, mutta kirjailija myöntää ammentaneensa paljon oman sukunsa ja lähipiirinsä tarinoista.

– Esimerkiksi vuonna 1925 syntynyt ja Lapin sodan käynyt isäni on yksi esikuvahenkilöstä. Tarinoilla on faktapohjaa, mutta seippitellisyys tulee siitä, etten tietenkään ole voinut olla kärpäsenä katossa, Kulmala kertoo.

Jokisten evät jakautuu kahteen osaan, joista ensimmäinen pui Lapin sotaa ja on kertumakseliempia. Toinen osa kirjaan Jokisen sivun valheita jälleenrakennusvuosilta 1980-luvulle saakka. Jälkikirjotuksissa on mukana myöhempääkin tapahtumia, mutta Kulmalan huomiot keskitytty vuosiympäriin, joina Suomi muuttui maatalousvaltaisesta kehitysmaasta Pohjoajan Japaniksi.

– Ilse ylistän 1970-luvun alkua. Tuolloin oli hyvät tulvaisuuden näköalat, töitä riitti niin lapiomiehille kuin insinööreillekin ja kouluihin pääsi jos halusi, Kulmala arvioi. Nyky-Suomen elintaso on huomattavasti korkeampi kuin 1970-luvulla saati 1950-luvulla, mutta näköalattomuuksia välttää.

Oma kirja noin tonnilla

PORVOO | Kursseja käymä tömänä kirjoittajana **Tapio Kulmala** arveli, että oma kirjan tarjoaminen olisi le kustantanoille voisi valkesta ja kestää.

– Ensin lähetettiisi käsikirjoituksen yhdelle ja hykkävä vastaus tulisi noin puole vuoden päästä. Sitten palai taas lähtöreturiin, Kulmala veikkaa.

Kulmala kuuli akateemiselta tuttavaltaan Books on Demand -yhtiön palveluist ja kiinnostui. Firma taittaa käsikirjoituksen kirjaksi ja painaa niitä halutun määärästi. – Lähetin heille tekstin ja tilasin aluksi 25 kappaletta kirjoja lähipiirilleni. Hinnaksi si tuli noin tuhat euroa, josta painettujen kappaleiden osuus ei ole suuri, Kulmala kertoo.

Books on Demandilla on oma kirjakauppaväylä. Se toimii niin, että jos asiaankuysyy Kulmalan kirja vaikka Porvoon Suomalaisesta kirjakaupasta, on liikkeen helppo tilata se kinnostuneelle.

– Myydystä kirjakauppakappaleista tulee pieni prosessio kirjailijallekin, Kulmala toteaa.

Omakustanteen etuna on tällä taitteellinen vapaus. Books on Demand -kirjailija sitoutuu sopimusella kantamaan vastuunsa, jos kirjan sisältö poikii esimerkiksi oikeusjutun.

Nuoliloootaan: **Tapio Kulmala**
omakustannusneuvio
Jokisten evät (Books on Demand) on saatavilla mm. Porvoon Suomalaisen kirjakaupan kautta.

Porvoolainen omakustannekirjailija Tapio Kulmala viihtyy torilla ja osallistuu maailmanparannuskeskusteluihin.

na 1989. Peipolassa vaimonsa kanssa asuva mies on eläkkeelle jäätyään ollut tuttu näky torrikahviloissa.

Kulmala osallistui viime keväällä Teatteri Taruman yhteisöteatteriesitykseen *Jalkiteatteri*, jota esitettiin Taidehallalla. Esityksessä oli umukaan myös hänen kirjoittamiaan runoja.

Suunnittelmissä ja työn alla

on toinen kirja. Kulmala on sen temoista vielä vaitonainen.

– Se sijoittuu kuitenkin sat-

prosenttisesti tähän aikaan.

tun avioero 30 yhteisen vuoden jälkeen kuitataan muutamalla lauseella. Kyseessä hän oli ”se tavallinen tarina” kumppaneiden erilleen kasvusta, joita on Suomennemi vähällään.

– Waltari tai Paasilinna olisivat varmaan kirjoittaneet väähän eri tavalla, Kulmala myöntää.

manvaarat kokeneelle vaikeudet töissä, kouluisa tai asuntotasioissa eivät olleet yhtä vaka kuin nykyisin.

Kulmala ei missään tapauksessa halua vähäellä nykypäivän vaikkeusia.

– Ne ovat vain erilaisia. Jotain samaakin on. Suomalainen taritti yhä helposti pulloon, jos ongelmat kasaantuvat.

Kulmalan teksti etenee suoraviivaisesti, jäämättä filosofiaan käännökohia. Esimerkiksi tarinan päähenkilö Henrik ja hänen vaimonsa Ker-

– Työvelvollisuus on korvattu päättöillä, tykkitulli on korvatull YT-rumballa, taisteluvalsyymys on korvattu työupumpuksella ja riintamamieseiäke eläkeputkella”, kuuluu Tapio Kulmalan vertaus sodan kokeneen sukupolven elämänskokeumuksista tämän päävän työläisten vastaavien.

– 1950-luvulla elämä rehotti ja joka paikassa taritti tekijötä. Sota oli lähellä, ja kuolema muutti Porvooseen vuon-